

Силабус курсу

Основні характеристики						
Назва мовою українською	Актуальні проблеми сучасного музикознавства					
Назва мовою англійською	Actual problems of contemporary musicology					
Код	025					
Спеціальність	Музичне мистецтво					
Освітня програма	Освітньо-наукова					
Рівень освіти	Доктор філософії					
Рік навчання	3					
Форма навчання	денна					
Кількість годин кредитів ECTS	120/4					
Розподіл годин за видами занять			Лекції	Практич. занят. (семінари)	Лабор. заняття (комп'ют. практ.)	Індив. заняття
	Години	48	12	-	-	СРС 60
Контрольні заходи	Екзамен	Залік	МКР (вказати кількість)	РГР, РР, ГР (вказати кількість)	ДКР (вказати кількість)	Реферат (вказати кількість)
	+	-	4	-	-	2
Статус дисципліни кредитного модуля	нормативний					
Мова викладання	українська					
Кадрове забезпечення						
Кафедра, що забезпечує викладання	Кафедра історії музики та музичної етнографії					
Викладач (лекційні заняття)	Самойленко Олександра Іванівна orcid.org/0000-0002-2071-9587					
Е-mail та інші контакти викладача	al_sam@ukr.net +38 (098) 657 98 89					
Викладач (практичні / лабораторні заняття)	Самойленко Олександра Іванівна orcid.org/0000-0002-2071-9587					
Е-mail та інші контакти викладача	al_sam@ukr.net +38 (098) 657 98 89					
Цілі та предметні результати навчання						
Цілі дисципліни	Метою навчального курсу є розкриття проблемних засад та напрямів розвитку сучасного музикознавства. Предметні результати: розкриття змісту наукової музикознавчої діяльності та її дискурсивних форм. Розкриття історичних пролегоменів у створенні науки про музику. Визначення першоджерел та пам'яток музикологічного знання. Вивчення принципів побудови та семантичної організації музикознавчої концепції, оволодіння різними напрямками проблемно-тематичного змісту музикознавства. Розкриття методологічної своєрідності різних національних музикознавчих шкіл. формування уявлень про сучасні тенденції розвитку науково-музикознавчої літератури. Вивчення характеру та предметних інтенцій провідних проблем сучасного музикознавства					

Компетентності	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність реалізувати свої права і обов'язки як сучасного гуманітарія, усвідомлювати цінності людського суспільства та необхідність його культурно-мистецького розвитку. - Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії мистецтва та людської свідомості, закономірностей психологічного розвитку людини. - Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу на основі наукових музикознавчих категорій. - Здатність застосовувати знання у науково-дослідному процесі. - Здатність спілкуватися державною мовою у предметній музикознавчій галузі як усно, так і письмово - Здатність до проведення наукових музикознавчих досліджень на відповідному методологічному рівні. - Здатність до адаптації та дії в новій пізнавально-оцінній ситуації у сфері гуманітарної науки. - Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями у галузі наукового музикознавства. - Здатність до проведення наукового дисертаційного дослідження на відповідному рівні. - Здатність генерувати нові науково-дослідні музикознавчі ідеї.
Здатності	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність до визначення сучасних тенденцій розвитку музикознавства у контексті актуального гуманітарного знання. - Здатність до системних підходів до музикознавчих дисциплін та методів музикознавчого пізнання й оцінювання. - Здатність до формування предмету, завдань, методології та доказової бази музикознавчого дослідження. - Здатність до визначення історичних засад, пізнавальної традиції музикознавства, тенденції розвитку категоріально-поняттєвої системи науки про музику. - Здатність до критичного і дискусивного мислення стосовно предметної сфери, термінології музикознавчого наукового пізнання.
Результати навчання	Знання <ul style="list-style-type: none"> - своїх прав і обов'язків як члена суспільства, цінностей громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; - теорій, методів і функцій сучасного музикознавства, сучасних концепцій теорії та історії музики й музичного знання; - системних методів й категоріальних інструментів музикознавчого аналізу та синтезу, проєктивних зв'язків музикології та музичного мистецтва; - інтердисциплінарних факторів, загальнотеоретичних чинників у музикознавчих підходах до жанрових та стильових форм музичного мистецтва; - музикознавчих методів оцінки музично-творчого процесу, зокрема музично-виконавського процесу, композиторської та наукової діяльності.
	Вміння <ul style="list-style-type: none"> - Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми науково-дослідної роботи. - Демонструвати навички виявлення специфічних рис музикознавства та ролі музикознавчої методології у формуванні гуманітарної культури, музикознавчих досліджень у розвитку музичного мистецтва. - Пошук, збирання та аналіз наукових літературних даних, музичних матеріалів, побудова наукового музикознавчого дискурсу, вироблення стилю музикознавчого мислення.
	<ul style="list-style-type: none"> - Обґрунтування дієвих методичних підходів до змісту музичного твору. - Аналіз процесу художньої комунікації у різних сферах музичного

		<p>мистецтва.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Виявлення природи музичного образу та музично-мовних засобів, обґрунтування їх семантичних функцій. - Надання семантичних характеристик та концептуалізації стосовно змісту музичного твору, музично-творчого процесу. - Вміння самостійної роботи, гнучкого мислення, наукової рефлексії та критичності, самокритичності. - Індивідуальність, оригінальність, авторська самостійність наукового мислення та побудови науково-дослідного тексту, зокрема інноваційність та авторська результативність дисертаційного дискурсу.
Вимоги до підготовки слухачів (міждисциплінарні зв'язки, що передують вивченню дисципліни)		<p>У структурно-логічній схемі дисципліна «Актуальні проблеми сучасного музикознавства» вивчається на етапі підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня доктор філософії і є дисципліною, що використовує досягнення та методи фундаментальних та прикладних наук, основних дисциплін попереднього циклу професійної та практичної підготовки. Це забезпечує можливість викладання дисципліни з урахуванням професійної орієнтації майбутніх докторів філософії.</p>
Зміст дисципліни (перелік тем)		<p>Тема 1. Проблемні засади та напрями розвитку сучасного музикознавства. Тема 2. Наукова музикознавча діяльність та її дискурсивні форми. Тема 3. Історичні пролегомени у створенні науки про музику. Визначення першоджерел та пам'яток музикологічного знання. Тема 4. Принципи побудови та семантичної організації музикознавчої концепції. Тема 5. Напрями проблемно-тематичного змісту музикознавства як відображення стану сучасної гуманітарної культури. Тема 6. Методологічна своєрідність різних національних музикознавчих шкіл. Тема 7. Сучасні тенденції розвитку науково-музикознавчої літератури. Тема 8. Характер та предметні інтенції сучасного історичного вітчизняного музикознавства. Тема 9. Проблема музичного твору у сучасному музикознавстві. Тема 10. Теорія жанру та її сучасні пролонгації. Тема 11. Явище стилю у пізнавально-оцінній системі музикознавства. Тема 12. Освітні завдання та функції сучасного музикознавства.</p>
Дидактичні методи		
На лекційних заняттях		<p>Лекція 1 (6 год.). Категоріально-понятійний апарат сучасного музикознавства (<i>пояснення, проблемні завдання</i>).</p> <p>Лекція 2 (6 год.). Музичне мистецтво як центральний предмет музикознавчої науки (<i>пояснення, дискусія</i>).</p> <p>Лекція 3 (4 год.). Роль філософії у розвитку музикознавства (<i>аналіз теоретичних положень, обговорення</i>).</p>

	<p>Лекція 4 (8 год.). Закономірні сторони музикознавства як науково-пізнавальної традиції (<i>дискурсивна модель, категоріальні визначення, обговорення</i>).</p> <p>Лекція 5 (6 год.). Становлення музикознавчого дискурсу як історичний процес та його теоретичні моделі (<i>пояснення, проблемні завдання</i>)</p> <p>Лекція 6 (6 год.). Етнонаціональні засади науки про музику. Явище музикознавчої школи та його значення у сьогоденні (<i>пояснення, визначення, проблемні завдання</i>)</p> <p>Лекція 7 (4 год.). Історичні та теоретико-методичні складові українського музикознавства. Головні напрями вітчизняної науки про музику (<i>пояснення, теоретичне моделювання, проблемні завдання</i>)</p> <p>Лекція 8 (4 год.). Семіологічні тенденції сучасного музикознавства. Методологічні інновації наукового музикознавства (<i>пояснення, дискусія, категоріальні визначення, прагматичні проєкції</i>).</p> <p>Лекція 9 (2 год.). Музикознавча епістемологія як актуальна суспільна дисципліна (<i>пояснення, проблемні завдання</i>).</p> <p>Лекція 10 (2 год.). Структура та функції сучасного музикологічного знання: (<i>визначення, обговорення, теоретичні та практичні завдання</i>)</p>
<p>На практичних заняттях</p>	<p>Практичне заняття 1. (2 год.). Реферативна презентація теоретичних засад музикознавства. Обговорення наукових праць (<i>побудова дискурсу, категоризація, порівняльні характеристики</i>)</p> <p>Практичне заняття 2. (2 год.). Реферативна презентація наукової літератури за проблемою музичного тексту. Обговорення праць М. Арановського (<i>бесіда, дискусія, порівняльний дискурсивний аналіз</i>)</p> <p>Практичне заняття 3. (2 год.). Естетико-психологічні ракурси музикознавчої методології. Обговорення дослідження О. Самойленко (<i>типологія, аналітичні порівняння, виконавські презентації</i>)</p> <p>Практичне заняття 4 (2 год.) Теорія часу в музикознавстві. Вивчення концепцій Г. Гадамера, Г. Орлова, М. Бонфельда (<i>демонстрація композиторських та виконавських підходів</i>)</p> <p>Практичне заняття 5. (2 год.). Стильова феноменологія музики: нові підходи. Вивчення концепцій вітчизняних та зарубіжних музикознавців. (<i>предметна конкретизація, моделювання різних творчих ситуацій, опрацювання художніх канонів</i>)</p> <p>Практичне заняття 6. (2 год.). Герменевтичні засади музикознавчого аналізу (<i>демонстрація композиторських та виконавських підходів, порівняння музикознавчих методів</i>)</p>
<p>Література основна</p>	
	<p>Angerer, M. (1981). Musikanalise auf dem Wege zur Synthese. Osterreichische Musikzeitschrift, Н. 9, 460 - 465.</p> <p>Арановский, М. (1998). Музыкальный текст. Структура и свойства. Москва.</p> <p>Бобровский, В. (1978). Функциональные основы музыкальной формы. Москва.</p> <p>Бонфельд, М. (1991). Музыка. Язык. Речь. Мышление: (Опыт системного анализа музыкального искусства), часть 1, тезисы. Москва.</p> <p>Музыкальное произведение: сущность, аспекты анализа (1988). Киев.</p> <p>Назайкинский, Е. (1982) Логика строения музыкальной композиции. Москва.</p> <p>Самойленко, А. (2002). Музыковедение и методология гуманитарного знания. Проблема диалога: Монография. Одесса.</p> <p>Скребков, С. (1958). Анализ музыкальных произведений. Москва.</p> <p>Тараканов, М. (1987). Методология анализа музыкального произведения: к проблеме соотношения типологического и индивидуального. Методологические проблемы музыкознания. Москва, 31 – 71.</p> <p>Фомин, В. (1973). Способ существования музыкального произведения и методология сравнительного анализа. Музыкальное искусство и наука, вып. 2. Москва, 99 - 134.</p> <p>Холопова, В. (2001). Формы музыкальных произведений. Санкт-Петербург.</p>
<p>Література додаткова</p>	<p>Bukotzer, M. (1985). Musikanalyse und Musikdeutung. Schweizerische Musikzeitung, 97 - 115.</p> <p>Cooke, D. (1959). The language of music. Oxford.</p>

	<p>Dahlhaus, C. (1982). Systematische Musikwissenschaft. Wiesbaden.</p> <p>Горюхіна, Н. (2000). Композиція музичного твору. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського: Музикознавство з ХХ у ХХІ століття. Київ, вип. 7, 6 - 30.</p> <p>Корыхалова, Н. (1979). Интерпретация музыки. Теоретические проблемы музыкального исполнительства и критический анализ их разработки в современной буржуазной эстетике. Ленинград.</p> <p>Коханик, І. (2002). Музичний твір: взаємодія стабільного і мобільного в аспекті стилю. Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського. Музичний твір: проблема розуміння. Київ, вип. 20, 44 - 51.</p> <p>Лосев, А. (1995). Музыка как предмет логики. Форма. Стил. Выражение. Москва, 405 - 602.</p> <p>Мазель, Л. (1991). Вопросы анализа музыки. Москва.</p> <p>Малинковская, А. (1990). Фортепианно-исполнительское интонирование. Проблемы художественного интонирования на фортепиано и анализ их разработки в методико-теоретической литературе XVI – XX веков: Очерки. Москва.</p> <p>Медушевский, В. (1989). Музыкальное мышление и логос жизни. Музыкальное мышление: сущность, категории, аспекты исследования. Киев, 18 - 27.</p> <p>Методологические проблемы музыковедения. (1987). Москва.</p> <p>Чеботаренко, О. (1997). Культурологические аспекты исполнительской формы в музыке. Дисс... канд. искусствоведения: специальность 17.00.01 «Теория и история культуры». Одесса.</p> <p>Шемякин, О. (2011). Музыкальное произведение как способ познания действительности. Extended abstract of candidate's thesis: major 09.00.13 "Философия и история религии, философская антропология, философия культуры". Москва.</p>		
Технічне забезпечення	<p>Комп'ютерні мережеві засоби</p> <p>Відтворювальна музично-технічна апаратура</p> <p>Аудіо- та відеоприлади</p>		
Метод оцінювання	Кількість	Мінімальна оцінка в балах	Максимальна оцінка в балах
Практичні роботи	6	40	80
Модульна контрольна робота	2	10	20
Стартовий рейтинг	1	50	70
Іспит	1	10	30
Підсумковий рейтинг	екзамен	60	100
<p>Сума стартових балів та балів за екзамен/залік переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею:</p>			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою Для екзамену	Оцінка за національною шкалою Для заліку
90-100	A	Відмінно добре	зараховано
82-89	B		
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно, з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно, з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Політика курсу			
Правила взаємодії	<p>Дотримання положень «Кодексу академічної доброчесності ОНМА ім. А. В. Нежданової»</p> <p>Додатково: Політика науково-творчого співробітництва</p>		

	<p>Співпраця аспірантів у розв'язанні проблемних завдань дозволена, але відповіді/реферативні роботи кожний аспірант захищає самостійно. Взаємодія аспірантів під час іспиту / захисту рефератів категорично забороняється і будь-яка така діяльність буде вважатися порушенням академічної доброчесності згідно принципів академії.</p>
<i>Додаткова інформація</i>	<p>Навчальна програма дисципліни «Актуальні проблеми сучасного музикознавства» ухвалена Вченою радою ОНМА ім. А. В. Нежданової (протокол №2 від 11.09.2019).</p> <p>Робоча програма кредитних модулів «Актуальні проблеми сучасного музикознавства», розроблена професором кафедри історії музики та музичної етнографії Самойленко О.І. та ухвалена Науково-методичною радою ОНМА ім. А. В. Нежданової (протокол №1 від 25.09.2019).</p>